

Nr 7.

Ankom till riksdagens kansli den 12 februari 1924 kl. 1 e. m.

Utlåtande angående regleringen för budgetåret 1924—1925 av utgifterna under riksstatens sjunde huvudtitel, innefattande anslagen till finansdepartementet.

(3:e avd.)

Departementet.

1:o) Uti den till riksdagen den 2 januari 1924 avlätna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1924—1925 har Kungl. Maj:t i avseende å sjunde huvudtiteln, innefattande anslagen till finansdepartementet, föreslagit riksdagen (punkt 1 av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över finansärenden nämnda dag) att för upprätthållande av departementets verksamhet för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra anslag av 13,000 kronor.

D. departementets verksamhet.
[1*.]

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 2 och 3 i statsrådsprotokollet.

För ifrågavarande ändamål är i riksstaten för budgetåret 1923—1924 uppfört ett extra anslag av 14,000 kronor.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förevarande förslag, hemställer,

att riksdagen må för *upprätthållande av departementets verksamhet* för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra anslag av 13,000 kronor.

2:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen besluta (punkt 2), att ordinarie anslaget till biträde inom departementet vid beredning av ärenden rörande bank- och fondväsendet m. m. skall ur riksstaten uteslutas.

Biträde inom departementet vid beredning av ärenden rörande bank- och fondväsendet
[2.]

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 3—6 i statsrådsprotokollet.

Till biträde inom finansdepartementet vid beredning av ärenden

* Hänvisar till punkt i statsrådsprotokollet.

rörande bank- och fondväsendet m. m. är i riksstaten för budgetåret 1923—1924 uppfört ett ordinarie anslag å 4,700 kronor.

Av nämnda anslag utgår dels ett belopp av 2,600 kronor till byråchefen i bank- och fondinspektionen för dennes arbete såsom biträde inom finansdepartementet vid beredning av ärenden, varom nu är fråga, dels en ersättning av 1,600 kronor till ett biträde för upprättande av statistiska uppgifter angående bank- och hypoteksinrättningar, dels ock gottgörelse åt vikarie för byråchefen.

Enligt Kungl. Maj:ts förevarande och under punkt 12 framlagda förslag skulle byråchefens i bank- och fondinspektionen befattning med handläggning inom finansdepartementet av ärenden rörande bank- och fondväsendet från och med nästkommande budgetår upphöra och honom tillkommande avlöning i sin helhet belasta ordinarie anslaget för upprätthållande av bank- och fondinspektionens verksamhet, varom Kungl. Maj:t under nämnda punkt gjort framställning, och skulle vidare de för upprättande av statistik angående banker erforderliga kostnaderna ävenledes bestridas av nämnda anslag. Statistik angående hypoteksinrättningar skulle hädanefter icke genom statsverkets försorg upprättas.

*Utskottets
yttrande.*

Utskottet, som funnit sig böra biträda vad Kungl. Maj:t under förevarande punkt föreslagit riksdagen och som i annat sammanhang återkommer till frågan om sättet för bestridande av de kostnader, varom här är fråga, får alltså nu hemställa,

att riksdagen må besluta, att ordinarie anslaget till biträde inom departementet vid beredning av ärenden rörande bank- och fondväsendet m. m. skall ur riksstaten uteslutas.

De centrala ämbetsverken.

*Kammar-
kollegii verk-
samhet.*

[3.]

3:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 3) att till upprätthållande av kammarkollegii verksamhet för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra anslag av 32,000 kronor.

I fråga om utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 7—15 i statsrådsprotokollet.

Till förstärkning av arbetskrafterna hos kammarkollegium m. m. anvisades för år 1922 å extra stat ett förslagsanslag, högst, å 125,000 kronor. Ifrågavarande anslag var avsett att bereda tillgång till bestridande av kostnaderna för anställande hos kollegium av ett extra kammarråd, fyra adjungerade ledamöter, en extra advokatfiskal, en extra sekreterare, en

extra arkivarie för lantmäteriutredningar, en extra arkivarie för jordregisterärenden, fem extra notarier och fyra extra kontorsbiträden, kvinnliga, samt för semestervikarier, vattentekniskt biträde och andra tillfälliga biträden ävensom renskrivningskostnad.

För första halvåret 1923 har för upprätthållande av kollegii verksamhet å extra stat varit anvisat ett förslagsanslag, högst, å 52,000 kronor. Den av riksdagen sålunda beviljade arbetsförstärkningen var densamma som för år 1922 så när som på en adjungerad ledamot, två extra notarier och ett extra kontorsbiträde, kvinnligt.

Till upprätthållande av kammarkollegii verksamhet under budgetåret 1923—1924 har riksdagen efter av Kungl. Maj:t gjord framställning, enligt skrivelse den 18 april 1923, nr 7 A, punkt 6, anvisat ett extra anslag av 59,100 kronor. Detta anslag har beräknats med hänsyn till, bland annat, en ytterligare minskning av kollegii arbetskrafter, nämligen med två adjungerade ledamöter, de återstående tre extra notarierna samt ett extra kontorsbiträde, kvinnligt.

Kungl. Maj:ts nu förevarande förslag innebär, att de extra arbetskrafterna hos kammarkollegium skulle än ytterligare reduceras, nämligen med den återstående adjungerade ledamoten, de båda extra arkivarierna samt ett extra kontorsbiträde.

Kostnaderna för upprätthållande av kammarkollegii verksamhet under budgetåret 1924—1925 hava på grund härav beräknats på följande sätt:

till avlöning åt ett extra kamrarråd	kronor	10,020
» » » en extra advokatfiskal	»	7,212
» » » en extra sekreterare	»	7,212
» » » ett extra kontorsbiträde, kvinnligt	»	2,040
» arvode åt ett vattentekniskt biträde	»	3,000
» ersättning åt semestervikarier och tillfälliga biträden ..	»	2,500

Summa kronor 31,984,

vilket belopp ansetts böra avrundas till 32,000 kronor.

Kungl. Maj:ts förevarande förslag har icke givit utskottet anledning till erinran och får utskottet alltså hemställa,

att riksdagen må till *upprätthållande av kammarkollegii verksamhet* för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra anslag av 32,000 kronor.

4:o Beträffande Kungl. Maj:ts förslag rörande anslag till statskontoret *Statskontoret.*
(punkt 4) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; [4.]
vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

Mynt- och
justerings-
verkets drift.
[5.]

5:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 5) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 17) i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) minska det i riksstaten uppförda ordinarie reservationsanslaget till *bestridande av de med mynt- och justeringsverkets drift förenade kostnaderna* nu, 1,060,000 kronor, med 460,000 kronor till 600,000 kronor att direkt utgå av inkomst av myntning och justering, samt

b) förklara, att det för tillämpning av staten för verket erforderliga belopp, förslagsvis 69,800 kronor, skall utgå av berörda anslag.

[6—11.]

6:o) I fråga om Kungl. Maj:ts förslag angående anslag dels till täckande av kostnader för dyrtidstillägg åt befattningshavare vid mynt- och justeringsverket (punkt 6), dels till kammarrätten (punkt 7), dels till upprätthållande av kammarrättens verksamhet (punkt 8), dels till statistiska centralbyrån (punkt 9), dels till upprätthållande av statistiska centralbyråns verksamhet (punkt 10), dels ock till arvoden åt personal vid 1920 års folkräkning (punkt 11) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtanden; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

Bank- och
fondinspek-
tionens verk-
samhet.
[12.]

7:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 12) att minska ordinarie reservationsanslaget till upprätthållande av bank- och fondinspektionens verksamhet, nu 177,000 kronor, med 20,000 kronor till 157,000 kronor att direkt utgå av bidrag till bankinspektionen och av bidrag till fondinspektionen.

Av det för innevarande budgetår anvisade reservationsanslaget till upprätthållande av bank- och fondinspektionens verksamhet, 177,000 kronor, bestridas 90,000 kronor av bidrag till bankinspektionen och 87,000 kronor av bidrag till fondinspektionen.

Såsom av statsrådsprotokollet framgår, har departementschefen för bedömning av frågan, huruvida möjlighet förefunnes för nedsättning av anslaget till upprätthållande av bank- och fondinspektionens verksamhet under budgetåret 1924—1925, från bank- och fondinspektionen införskaffat uppgift angående storleken av de kostnader, som kunde beräknas belasta anslaget under samma tid, och har av denna uppgift framgått, att ifrågasvarande kostnader skulle kunna beräknas på härefter angivet sätt och med följande fördelning:

A n s l a g s p o s t	K o s t n a d	
	Att utgå av bidrag till bankinspek- tionen.	Att utgå av bidrag till fondinspek- tionen
Avlöningar.....	55,000	35,000
Arvoden.....	4,000	4,000
Resekostnader.....	10,000	3,000
Expenser.....	15,000	15,000
F. d. bankinspektören R. H. Benckerts pension.....	6,000	—
Förste byråinspektören P. A. Bolldéns personliga lönetillägg.....	—	3,000
Summa kronor	90,000	60,000

Sammanlagda beloppet skulle alltså bliva 150,000 kronor.

Härvid har å ena sidan bortsetts från kostnaden för tillsynen över efterlevnaden av föreskrifterna i förordningen den 6 november 1908 angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper m. m., vilken kostnad, 12,000 kronor, liksom tidigare beräknats skola utgå av förslagsanslaget till stämpelomkostnader, men å andra sidan har hänsyn tagits till det under punkt 2 framlagda förslaget rörande bestridande av kostnaden för avlöning av byråchefen i bank- och fondinspektionen.

Under sagda punkt har departementschefen emellertid jämväl ifrågasatt, att de för upprättande av statistik angående banker erforderliga kostnaderna ävenledes skulle bestridas av ordinarie anslaget till upprätthållande av bank- och fondinspektionens verksamhet, och har departementschefen nu under förevarande punkt återkommit till frågan härom.

Rörande sistberörda fråga har, enligt vad statsrådsprotokollet utvisar, förslag avgivits av statens besparingskommitté och hava statskontoret och bank- och fondinspektionen över förslaget avgivit utlåtanden, varjämte svenska bankföreningen lämnats tillfälle att yttra sig. Vid tidpunkten för statsverkspropositionens avgivande hade yttrande från svenska bankföreningen icke inkommit till Kungl. Maj:t, men har sådant sedermera avlåtits och i vederbörlig ordning överlämnats till statsutskottet. I detta yttrande har bankföreningen förklarat sig icke hava något att erinra mot besparingskommitténs förslag, varvid emellertid bankföreningen utgått från, att avsedda kostnader för statistiken angående bankerna komme att rymmas inom ramen för bankernas nuvarande bidrag till bank- och fondinspektionen.

Vad beträffar storleken av de kostnader, som, vid bifall till departementschefens nu framlagda förslag, skulle belasta anslaget till upprätthållande av bank- och fondinspektionens verksamhet, hava desamma — bortsett från kostnaden för dyrtidstillägg till det särskilda biträdet för statistikens upprättande, vilken kostnad ansetts böra bestridas av extra reservationsanslaget för dyr-

tidstillägg åt befattningshavare vid bank- och fondinspektionen — beräknats till 7,000 kronor.

Ordinarie reservationsanslaget till bank- och fondinspektionens verksamhet, nu 177,000 kronor, har sålunda för budgetåret 1924—1925 föreslagits till upp- tagande med 157,000 kronor.

Utskottets
yttrande.

Vad departementschefen under förevarande punkt i särskilda hänseenden föreslagit har icke givit utskottet anledning till erinran. Under hänvisning till vad utskottet under punkt 2 anfört får utskottet alltså hemställa,

att riksdagen må minska ordinarie reservationsanslaget till *upprätthållande av bank- och fondinspektionens verksamhet*, nu 177,000 kronor, med 20,000 kronor till 157,000 kronor, att direkt utgå av bidrag till bankin- spektionen och av bidrag till fondinspektionen.

[13—16.] 8:o) Beträffande Kungl. Maj:ts förslag angående anslag dels till täckande av kostnader för dyrtidstillägg åt befattningshavare vid bank- och fondin- spektionen (punkt 13), dels till riksräkenskapsverket (punkt 14), dels till upp- rätthållande av riksräkenskapsverkets verksamhet (punkt 15), dels ock till allmänna civilförvaltningens lönenämnd (punkt 16), kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtanden; vilket utskottet skolat häri- genom för riksdagen

anmäla.

Statens bo-
stadsnämnd.

[17.]

9:o) I anledning av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 17) och under hänvis- ning till vad statsrådsprotokollet (sid. 31) i ämnet innehåller, hemställer ut- skottet,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *statens bostadsnämnd* för budget- året 1924—1925 anvisa ett extra anslag av 12,000 kronor.

Statens
tryckerisak-
kunnige m. m.

[18.]

10:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 18) att till avlönande av statens tryckerisakkunnige jämte erforderliga biträden m. m. för budget- året 1924—1925 anvisa ett extra anslag av 24,000 kronor.

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 32—34 i statsrådsprotokollet.

För anställande av en statens tryckerisakkunnige jämte erforderliga biträden m. m. anvisade 1921 års riksdag under sjunde huvudtiteln så- som förslagsanslag, högst, dels å tilläggsstat för år 1921 ett belopp av 17,000 kronor, dels ock å extra stat för år 1922 ett belopp av 33,000 kronor. Dessa belopp voro avsedda dels för beredande av arvoden åt den

sakkunnige jämte ett manligt och ett kvinnligt biträde, dels till expenser. Till samma ändamål har å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisats ett förslagsanslag, högst, å 15,300 kronor. Det å riksstaten för budgetåret 1923—1924 anvisade anslaget utgör 28,000 kronor.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer alltså,

att riksdagen må till avlönande av *statens tryckerisakkunnige jämte erforderliga biträden m. m.* för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra anslag av 24,000 kronor.

Skatteomkostnader.

11:o) Beträffande Kungl. Maj:ts förslag angående anslag för tullverket (punkt 19) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

Tullverket.
[19.]

anmäla.

12:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 20) att *dels* besluta,

att antalet ordinarie befattningar vid kontrollstyrelsen jämte de för vederbörande befattningshavare avsedda lönegrader enligt den i 9 § av avlöningsreglementet den 22 juni 1921 (nr 451) för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, intagna löneplan skall, med tillämpning från och med den 1 juli 1924, bestämmas på följande sätt:

Kontrollstyrelsen.
[20.]

Befattningshavare	Avlöningsgrad
1 överdirektör	A 2
2 byråchefer	B 20
1 byrådirektör	B 16
1 sekreterare	B 15
1 förste byråingenjör	B 15
1 laborator	B 15
1 förste byråinspektör	B 15
1 förste aktuarie	B 15
2 byråinspektörer	B 14
1 notarie	B 13
2 kontorsskrivare, kvinnliga	C 5
1 laboratoriebiträde, kvinnligt	C 5
3 kanslibiträden, kvinnliga	C 3

Befattningshavare	Avlönings- grad	
6 kontorsbiträden, kvinnliga	C	2
1 förste expeditionsvakt	B	3
1 expeditionsvakt	B	1

samt

att i den såsom bilaga till avlöningsreglementet fogade tjänsteförteckning uppgifterna beträffande kontrollstyrelsen skola angivas i överensstämmelse med förestående förteckning å befattningar och lönegrader för dessa;

dels besluta, att å övergångsstat skola från och med den 1 juli 1924 uppföras följande befattningar, nämligen:

Befattningshavare	Avlönings- grad	
1 sekreterare	B	15
2 aktuarier	B	13

dels godkänna följande ordinarie stater för kontrollstyrelsen att tillämpas från och med den 1 juli 1924:

A. Ordinarie avlöningsstat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor	153,000
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	»	4,800
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.	»	20,000
Tryckningskostnader, <i>förslagsanslag</i>	»	5,000
Expenser	»	25,000

Summa *förslagsanslag* kronor 207,800;

B. Övergångsstat.

Avlöningar, *förslagsanslag*

kronor 23,000;

dels — med uteslutande ur riksstaten av ordinarie förslagsanslaget till kontrollstyrelsens avdelningar för kontrollen över tillverkningsavgifter samt för rusdrycksförsäljningsärenden ävensom ordinarie reservationsanslaget till kontrollstyrelsens avdelning för ärenden angående skattefri sprit m. m. — i riksstaten för budgetåret 1924—1925 uppföra ett ordinarie förslagsanslag till kontrollstyrelsen med 200,600 kronor;

dels i riksstaten för budgetåret 1924—1925 uppföra ett ordinarie förslagsanslag till övergångsstat för kontrollstyrelsen med 23,000 kronor;

dels ock besluta, att sekreteraren Gustaf Bruno Lagergren och överingenjören Knut Erik Arnell skola från och med den 1 juli 1924 uppföras å allmänna indragningsstaten med rätt för dem att, så länge de kvarstå å ifrågasvarande stat, utan tjänstgöringsskyldighet uppbära lön i enlighet med förenämnda avlöningsreglemente.

I fråga om utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 65—111 i statsrådsprotokollet.

I riksstaten för budgetåret 1923—1924 har riksdagen, bland annat, uppfört *dels* ordinarie förslagsanslaget till kontrollstyrelsens avdelningar för kontrollen över tillverkningsavgifter samt för rusdrycksförsäljningsärenden med 118,100 kronor;

dels ock ordinarie reservationsanslaget till kontrollstyrelsens avdelning för ärenden angående skattefri sprit m. m. med 102,700 kronor, att direkt utgå av denatureringsavgifter.

Till upprätthållande av verksamheten å kontrollstyrelsens avdelning för rusdrycksförsäljningsärenden har för budgetåret 1923—1924 tillika anvisats ett extra anslag av 34,000 kronor.

I detta sammanhang torde ock få erinras, att ordinarie förslagsanslaget till kontroll å tillverkningsavgifter för nämnda budgetår är uppfört med 700,000 kronor.

I fråga om användningen av de till kontrollstyrelsen anvisade anslag för budgetåret 1923—1924 hava närmare bestämmelser meddelats i brev till statskontoret den 17 maj 1923.

Enligt samma brev har Kungl. Maj:t tillika medgivit, att av förenämnda förslagsanslag till kontroll å tillverkningsavgifter må under tiden 1 juli 1923—30 juni 1924 inom kontrollstyrelsens avdelning för kontroll å tillverkningsavgifter användas ett belopp av högst 6,000 kronor till avlöning eller ersättning åt icke-ordinarie befattningshavare, sakkunniga m. fl., vilkas anlitage må vara för styrelsen erforderligt till följd av arbetet med kontrollen över sockerbeskattningen.

Vidare har Kungl. Maj:t genom beslut den 31 augusti 1923 medgivit, att av sagda förslagsanslag må under budgetåret 1923—1924 inom samma avdelning av kontrollstyrelsen användas ett belopp av högst 6,000 kronor till avlöning eller ersättning åt icke-ordinarie befattningshavare, sakkunniga m. fl., vilkas anlitage må vara för styrelsen erforderligt till följd av arbetet med kontrollen över tillverkningen och beskattningen av malt-drycker.

Det förslag till omorganisation av kontrollstyrelsen, Kungl. Maj:t nu framlagt för riksdagen, är grundat på en av kontrollstyrelsen i ämnet gjord framställning, mot vilken statskontoret och statens besparingskommitté, vilka hörts i frågan, i huvudsak icke haft något att erinra.

Sedan departementschefen vid föredragning av förslaget i fråga lämnat en översikt rörande kontrollstyrelsens tillkomst och utveckling (sid. 66—73) samt redogjort *dels* för tidigare uttalanden och förslag rörande omorganisation av styrelsen (sid. 73—75), *dels* för styrelsens arbetsuppgifter m. m. (sid. 75—79), *dels ock* för styrelsens förslag till omgruppering av ärenden inom styrelsen,

enligt vilket förslag ärendena skulle fördelas till handläggning å två byråer, (sid. 79—81) har departementschefen i fråga om bristerna i den nuvarande organisationen och de allmänna grunderna för styrelsens förslag till omorganisation anført följande:

»Av den lämnade redogörelsen över kontrollstyrelsens och dess olika avdelningars uppkomst och utveckling framgår, att styrelsens tre särskilda avdelningar — avdelningen för kontroll över tillverkningsavgifter, avdelningen för rusdrycksförsäljningsärenden och avdelningen för ärenden angående skattefri sprit m. m. — i organisatoriskt avseende förete skiljaktigheter, vartill motsvarigheter icke torde finnas i andra ämbetsverk. Under det att två av avdelningarna förestås av var sin byråchef, finnas inom avdelningen för kontroll över tillverkningsavgifter tre särskilda befattningshavare i 15:de lönegraden med ledamotsställning, vilka tjänstgöra såsom föredragande för olika grupper av ärenden. För avdelningarna för kontroll över tillverkningsavgifter och för rusdrycksförsäljningsärenden är en gemensam stat fastställd, under det att särskild stat finnes för avdelningen för ärenden angående skattefri sprit m. m., vilkens kostnader skola bestridas av influtna denatureringsavgifter.

Trots den självständighet, som är till finnandes de olika avdelningarna emellan, hava de dem ålagda arbetsuppgifterna icke alltid varit av den art, att bestämda gränser mellan avdelningarnas arbetsområden kunnat uppdragas. Såsom exempel i detta avseende må anföras, att medan den egentliga uppsikten över rusdrycksförsäljningsbolagen utövas av avdelningen för rusdrycksförsäljningsärenden, bolagens åtgärder i ett avseende underkastas granskning även från avdelningen för ärenden angående skattefri sprit m. m., nämligen i fråga om den kontroll, bolagen hava att utöva över handeln med den skattefria spriten. Bortsett från den omständigheten, att det ur principiell synpunkt måste anses önskvärt, att uppsikten över rusdrycksförsäljningsbolagen utövas enhetligt från en avdelning inom styrelsen, förorsakar nu anmärkta förhållande onödiga tjänsteresor, därigenom att sådana resor till bolagen för förrättande av inspektioner, med nuvarande fördelning av arbetsuppgifterna, måste verkställas av inspektionstjänstemännen inom såväl den ena som den andra av de båda nämnda avdelningarna. Ett sammanförande av uppsikten över rusdrycksförsäljningsbolagen till en avdelning skulle sålunda otvivelaktigt möjliggöra ett ändamålsenligare utnyttjande av inspektionspersonalen och medföra minskning i resekostnaderna.

En annan brist i den nuvarande organisationen av kontrollstyrelsen hänför sig till behandlingen av ärenden angående tilldelning av sprit. Dessa ärenden handläggas för närvarande såväl å avdelningen för rusdrycksförsäljningsärenden som å avdelningen för ärenden angående skattefri sprit m. m. Enligt vad kontrollstyrelsen påpekat, har det emellertid därvid i ej så få fall visat sig svårt att avgöra, huruvida ett ärende skall

hänföras till den ena eller andra avdelningen. Behandlingen av ansökningar om inköp av skattelagd sprit jämlikt kungörelsen den 18 december 1918 (nr 987), vilka egentligen falla inom området för avdelningens för rusdrycksförsäljningsärenden verksamhet, har nämligen, i den mån spriten varit avsedd för tillverkning av alkoholhaltiga preparat, över vilka kontroll skall utövas av avdelningen för ärenden angående skattefri sprit m. m., måst överflyttas till sistnämnda avdelning. I samband med tilldelningen av sprit för preparattillverkningen skola nämligen erforderliga kontrollföreskrifter meddelas. Den för dylika ärenden omfattande expeditionen skulle kunna ordnas enklare och mera rationellt, därest alla dylika ärenden kunde handläggas å en och samma avdelning.

Sedan uppsikten över denatureringsverksamheten förlagts till avdelningen för ärenden angående skattefri sprit m. m., hava åtskilliga tekniska och administrativa uppgifter överförts till denna avdelning från avdelningen för kontroll över tillverkningsavgifter. Såsom kontrollen över denaturering och uppmätning av skattefri sprit för närvarande är anordnad, har den förstnämnda avdelningen härigenom kommit att i vissa avseenden taga befattning med kontrollpersonalen vid brännerier och brännvinsnederlag, vilken personal eljest sorterar under avdelningen för kontroll över tillverkningsavgifter.

Vad vidare beträffar de ärenden, som röra kontrollstyrelsens inre förvaltning, må erinras, att, medan å ena sidan personalärenden handläggas inom var avdelning för sig, handläggning av ekonomiska ärenden sker gemensamt för avdelningarna för kontroll över tillverkningsavgifter och för rusdrycksförsäljningsärenden, under det att avdelningen för ärenden angående skattefri sprit har en från styrelsen i övrigt fristående ekonomisk förvaltning.

Erinras må ock, att statistiska redogörelser och årsberättelser upprättas å de olika avdelningarna, envar för sitt verksamhetsområde, samt att, då särskild statistisk personal finnes anställd allenast å avdelningen för rusdrycksförsäljningsärenden, det statistiska arbetet på grund härav delvis utförts av för andra uppgifter avsedda tjänstemän.

Av vad jag sålunda anfört, torde med all tydlighet framgå, att en omorganisation av kontrollstyrelsen är av omständigheterna påkallad; och synes det mig ur flera synpunkter önskvärt, att omorganisationen i fråga snarast kommer till stånd. Då jag i likhet med statskontoret och statens besparingskommitté icke finner anledning till erinran mot de av kontrollstyrelsen uppdragna allmänna grundlinjerna för den föreslagna omorganisationen, tillstyrker jag alltså, att styrelsen omorganiseras från av styrelsen angiven tidpunkt eller således från och med den 1 juli 1924. Härav följer, att jag icke kunnat ansluta mig till ett inom kontrollstyrelsen reservationsvis framfört yrkande om sockerkontrollens överflyttande till generaltullstyrelsen.

Vad sistnämnda fråga beträffar, tillåter jag mig erinra om att densamma var föremål för Kungl. Maj:ts prövning i samband med avgivande av propositionen nr 182 till 1922 års riksdag med förslag till förordning angående beskattning av socker, varvid föredragande departementschefen uttalade, att kontrollens förläggande under tullverket näppe- ligen kunde i avsevärd mån minska kontrollkostnaderna. Vidare må förtjäna att uppmärksammas, att riksdagen vid behandling av nämnda proposition framhöll angelägenheten av att, i den mån erfarenheterna av det nya kontrollsystemet lämnade stöd för att till grund för beskattningen kunde i huvudsak läggas tillverkarens bokföring rörande tillverkning och försäljning, möjligheterna för ett ytterligare förbilligande av kontrollsystemet borde undersökas. Att, innan slutgiltig ståndpunkt kunnat tagas till denna fråga, genomföra någon förändring med avseende å sockerkontrollens förläggning, har jag, i likhet med kontrollstyrelsen, funnit icke kunna med sakliga skäl motiveras.»

Vad beträffar den personal, som vid bifall till den föreslagna omorganisa- tionen skulle erfordras för kontrollstyrelsen, skulle sammansättningen av densamma å styrelsens två byråer te sig på följande sätt:

å första byrån:

	Lönegrad
1 byråchef	B 20
1 byrådirektör	B 16

a. Kansliärenden.

1 notarie	B 13
1 aktuarie (å extra stat)	B 13

b. Inspektionsärenden.

1 förste byråinspektör	B 15
2 byråinspektörer	B 14

c. Statistisk avdelning.

1 förste aktuarie	B 15
1 kontorsskrivare	C 5
1 kanslibitråde	C 3
2 kontorsbiträden	C 2
1 kontorsbiträde (icke-ordinarie, kvinnligt)	2
2 skrivbiträden (icke-ordinarie, kvinnliga)	1
1 amanuens (halv tjänstgöringstid)	10

å andra byrån:

1 byråchef	B 20
------------------	------

a. Kansliärenden.

	Lönegrad	
1 sekreterare	B 15	
1 kontorsskrivare	} registratorskontor, kassa, materialförråd, bibliotek och telefonväxel	
2 kanslibiträden		C 5
1 kontorsbiträde		C 3
1 skrivbiträde (icke-ordinarie, kvinnligt)		C 2
3 kontorsbiträden, renskrivningsexpedition	C 2	

b. Tekniska ärenden.

1 förste byråingenjör	B 15
1 laborator	B 15
1 byråingenjör (å extra stat)	B 13
1 laboratoriebiträde	C 5
1 amanuens (halv tjänstgöringstid)	10
1 förste expeditionsvakt	B 3
1 expeditionsvakt	B 1

Av de å kontrollstyrelsens stat för närvarande upptagna befattningarna skulle enligt Kungl. Maj:ts förslag följande ordinarie befattningar bli övertaliga, nämligen 2 sekreterare, 1 överingenjör, 1 inspektör, 2 aktuarier, 1 kontorsbiträde och 1 expeditionsvakt. Kontorsbiträdesbefattningen och befattningen såsom expeditionsvakt skulle emellertid icke i detta sammanhang behöva föranleda särskilda åtgärder. Vad åter angår de övriga nyssnämnda befattningarna, vilka skulle bli obehövliga, innebär Kungl. Maj:ts förslag, att en sekreterare jämte överingenjören, av vilka den förstnämnde inträder i pensionsåldern den 4 juni 1925 och den senare den 16 januari 1926, skulle uppföras å indragningsstat samt att en övergångsstat, upptagande dels sekreteraren å avdelningen för rusdrycksförsäljningsärenden, dels ock de båda aktuarierna, skulle fastställas. Å andra sidan har föreskrift ansetts böra meddelas, att notarietjänsten å första byrån icke finge tillsättas, så länge nämnda sekreterare kvarstode å övergångsstaten och ordinarie förslagsanslaget tillsvidare minskas med notarielönens belopp, och har jämväl, så länge någondera av aktuarierna kvarstode å övergångsstat, anslaget till upprätthållande av kontrollstyrelsens verksamhet synts böra minskas med ett belopp, motsvarande avlöning åt extra aktuarien. Uppförande av någon inspektörsbefattning på övergångsstat har på angivna skäl icke ansetts erforderlig. Skulle befordran inom styrelsen ej komma att ske, har i varje fall den ene inspektören ansetts böra få avlönas från anslaget till övergångsstaten, vilket i alla händelser synts böra upptagas såsom ett förslagsanslag, då uppflyttning inom respektive lönegrader kunde förekomma även beträffande befattningshavare å denna stat.

Av följande förteckning framgår det antal ordinarie befattningar vid kontrollstyrelsen, som jämlikt 1 § i avlöningsreglementet den 22 juni 1921 (nr 451) för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, skulle fastställas, därest förevarande organisationsförslag bleve genomfört:

Befattningshavare	Avlönings- grad
1 överdirektör	A 2
2 byråchefer	B 20
1 byrådirektör	B 16
1 sekreterare	B 15
1 förste byråingenjör	B 15
1 laborator	B 15
1 förste byråinspektör	B 15
1 förste aktuarie	B 15
2 byråinspektörer	B 14
1 notarie	B 13
2 kontorsskrivare, kvinnliga	C 5
1 laboratoriebiträde, kvinnligt	C 5
3 kanslibiträden, kvinnliga	C 3
6 kontorsbiträden, kvinnliga	C 2
1 förste expeditivsvakt	B 3
1 expeditivsvakt	B 1

Vidare skulle ändring påkallas i den såsom bilaga till nämnda avlöningsreglemente fogade tjänsteförteckning så tillvida, att uppgifterna beträffande kontrollstyrelsen borde angivas i överensstämmelse med förestående förteckning utan uppdelning av befattningarna på de båda byråerna.

Innan departementschefen härefter övergått till frågan om de förändringar med avseende å kontrollstyrelsens stat samt de anslag, som borde för styrelsen anvisas, därest den föreslagna omorganisationen bifölles, har departementschefen till behandling upptagit spörsmålet, huruvida vissa kostnader för styrelsens verksamhet även framdeles borde bestridas av inlutna denatureringsavgifter.

Sedan departementschefen lämnat en redogörelse för tillkomsten av bestämmelsen om denatureringsavgifternas användning vid bestridande av vissa omkostnader för kontrollstyrelsen samt styrelsens i fråga om sagda spörsmål avgivna förslag ävensom statskontorets i ämnet avgivna utlåtande (sid. 101—105), har departementschefen anfört följande:

»De skäl, som av kontrollstyrelsen anförts för att ej denatureringsavgifter skola utgå med hittillsvarande belopp, finner jag för min del bärande. Den skattefria spritindustrien samt handeln med skattefria sprit böra icke be-

tungas med avgifter för statens kontrollverksamhet, i den mån dessa överskjuta de kostnader, som beröra nämnda industri och handel. Emellertid finner jag det under förhandenvarande statsfinansiella situation icke lämpligt, att statsverket helt avsäger sig all ersättning för kostnaden med kontrollen å handeln med skattefri sprit, när en någorlunda tillfredsställande uppskattning av denna kostnad är möjlig och ersättning med avsevärt större belopp hittills utgått. Någon skatt är det här ej fråga om utan endast om ersättning för viss direkt kostnad för statsverket. Liknande ersättningar uttagas ju även i andra liknande fall, t. ex. för bank- och fondinspektionens verksamhet, kontrollstämplingar å ädla metaller o. d. Någon praktisk svårighet att uttaga avgifterna förefinnes för närvarande icke, då aktiebolaget Skattefri sprit äger uteslutande rätt till partihandel med skattefri sprit och Kungl. Maj:t i nyligen meddelad oktrojresolution beträffande tiden från och med den 1 januari 1924 för nämnda bolag intagit förbehåll om skyldighet för bolaget att inbetala eventuella avgifter. Jag är sålunda av den uppfattning, att avgifter för kontroll å handeln med skattefri sprit även efter kontrollstyrelsens omorganisation böra utgå, samt att — i anslutning till kontrollstyrelsens uppskattning av kontrollkostnaden — avgifternas sammanlagda belopp för nästkommande budgetår skall beräknas till 30,000 kronor. I överensstämmelse med de principer, som i sådant avseende tillämpas, torde emellertid något riksdagens beslut angående upptagande av dylika avgifter ej erfordras utan Kungl. Maj:t äga utfärda nödiga föreskrifter i ämnet.»

För närvarande finnas särskilda stater fastställda för å ena sidan kontrollstyrelsens avdelningar för kontroll över tillverkningsavgifter samt för rusdrycksförsäljningsärenden och å andra sidan avdelningen för ärenden angående skattefri sprit m. m. Den från och med budgetåret 1923—1924 gällande stat för de båda förstnämnda avdelningarna upptager följande anslagsposter:

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag	kronor	106,000
Vikariatsersättningar, förslagsanslag	»	3,100
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.	»	7,500
Kontrollrådet	»	1,500
Förslagsanslag kronor		118,100.

Avdelningens för ärenden angående skattefri sprit m. m. stat upptager följande anslagsposter:

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor	59,000
Vikariatsersättningar, förslagsvis	»	1,700
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., förslagsvis	»	14,000

Resekostnads- och traktamentersättningar, förslagsvis	kronor	8,000
Expenser, förslagsvis	»	20,000
		Reservationsanslag kronor 102,700.

För upprätthållande av verksamheten å kontrollstyrelsens avdelning för rusdrycksförsäljningsärenden har för budgetåret 1923—1924 anvisats ett extra anslag av 34,000 kronor.

Riksdagen har vidare medgivit, att till förstärkning av arbetskrafterna hos kontrollstyrelsen i anledning av omläggningen av kontrollen över sockerbeskattningen må av anslaget till kontroll å tillverkningsavgifter i enlighet med av Kungl. Maj:t meddelade närmare föreskrifter under budgetåret 1923—1924 användas ett belopp av 6,000 kronor. För liknande förstärkning av arbetskrafterna i anledning av den av innevarande års riksdag beslutade förändringen av maltdryckskontrollen har medgivits, att av det nämnda anslaget till kontroll å tillverkningsavgifter finge i enlighet med av Kungl. Maj:t meddelade föreskrifter under budgetåret 1923—1924 användas ett belopp av högst 6,000 kronor. Då den förändrade kontrollen skulle tillämpas först från och med den 1 oktober 1923, avser beloppet sålunda allenast tre fjärdedels år.

Slutligen har till täckande av kostnaderna för dyrtidstillägg åt befattningshavare inom avdelningen för ärenden angående skattefri sprit m. m. för budgetåret 1923—1924 anvisats ett extra reservationsanslag å 13,000 kronor att direkt utgå av denatureringsavgifter.

Med den nu föreslagna organisationen av kontrollstyrelsen skulle, till skillnad mot vad hittills varit fallet, en för ämbetsverket i dess helhet gemensam stat kunna fastställas. Enligt den i det föregående upprättade sammanställningen över de ordinarie befattningshavare, som efter omorganisationen skulle bli erforderliga, skulle anslaget för avlöningar till dessa komma att uppgå till 153,180 kronor, varvid kostnaden för envar befattningshavare beräknats efter avlöningen i näst högsta löneklassen inom vederbörande lönegrad, eller avrundat 153,000 kronor. Motsvarande sammanlagda belopp i för styrelsens avdelningar nu gällande stater uppgår till 165,000 kronor och enligt styrelsens omorganisationsförslag till 164,000 kronor. Någon stor förändring skulle sålunda icke inträda i fråga om detta anslag. Anslaget till vikariatsersättningar har därför upptagits till det belopp, vartill anslagsposterna för vikariatsersättningar i de nuvarande staterna sammanlagt uppgå, nämligen till 4,800 kronor.

Vid beräkandet av storleken av anslaget till icke-ordinarie befattningshavare har departementschefen utgått från att kostnaderna för den biträdespersonal, som enligt vad i det föregående beräknats skulle bli stadigvarande anställd hos styrelsen, skulle bestridas av detta anslag. Kostnaderna för denna personal skulle enligt verkställda beräkningar belöpa sig till 12,500 kronor. Härtill skulle komma avlöningar till tillfälliga

biträden, arvoden till sakkunniga m. fl. samt ersättning för övertidsarbete med förslagsvis 5,000 kronor.

För kontrollrådet finnes för närvarande ett särskilt anslag — tidigare 3,000 kronor, från och med budgetåret 1923—1924 nedsatt till 1,500 kronor — i den ordinarie staten för avdelningarna för kontroll å tillverkningsavgifter och för rusdrycksförsäljningsärenden. Kostnaderna för arvoden till de fyra sakkunniga, vilka av Kungl. Maj:t förordnas med uppgift att biträda styrelsen vid handläggningen av ärenden angående skattefri sprit och vissa alkoholhaltiga preparat och särskilt vid behandlingen av frågor om denatureringsmedel och denatureringsmetoder (denatureringssakkunniga), hava däremot bestritts av det i staten för avdelningen för ärenden angående skattefri sprit m. m. upptagna anslaget till avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. Departementschefen har nu ansett, att kostnaderna för arvoden till dessa båda rådgivande institutioner böra bestridas likformigt samt utgå av anslaget till avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.

Kostnaden för arvoden till nämnda sakkunniga skulle därigenom nedbringas från 4,800 kronor till förslagsvis 1,000 kronor för år. Sammanlagt skulle enligt Kungl. Maj:ts förslag kostnaderna för de båda rådgivande institutionerna kunna beräknas till 2,500 kronor.

I sin helhet har sålunda, därest, såsom förut nämnts, kostnaderna för vissa stadigvarande biträden beräknas till 12,500 kronor samt kostnaderna för tillfälliga biträden, sakkunniga (förutom kontrollrådet och denatureringssakkunniga) m. fl. och ersättningar för övertidsarbete beräknas till 5,000 kronor, anslaget för avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. ansetts böra i ordinarie staten upptagas till 20,000 kronor.

Å kontrollstyrelsens stat hava vidare särskilda anslagsposter ansetts böra upptagas för bestridande av tryckningskostnader och expenser. I enlighet med av departementschefen föranstaltade beräkningar skulle förstnämnda anslagspost, som ansetts böra hava förslagsanslags natur, uppföras med ett belopp av 5,000 kronor och posten expenser upptagas såsom bestämt anslag med 25,000 kronor.

I ett avseende har emellertid förslagsanslaget till kontroll å tillverkningsavgifter ansetts böra såsom hittills tagas i anspråk för hithörande utgifter, nämligen för bestridande av kostnader för nyanskaffning eller underhåll av kontrollapparater och kontrolleffekter. För dylika kostnader har beräknats ett belopp av högst 10,000 kronor för år, intill vilket belopp styrelsen sålunda borde av Kungl. Maj:t berättigas att gälda omförmälda slag av utgifter utav nyssnämnda anslag.

I detta sammanhang har departementschefen erinrat om, att resekostnads- och traktamentsersättningar för närvarande bestridas, vad angår avdelningarna för kontroll över tillverkningsavgifter och för rusdrycksförsäljningsärenden, i vanlig ordning av det i riksstaten under sjunde huvud-

Bihang till riksdagens protokoll 1924. 6 saml. 7 häft. (Nr 7.)

titeln uppförda förslagsanslaget till rese- och traktamentspenningar och be-
träffande avdelningen för ärenden angående skattefri sprit m. m. av det i
denna avdelnings stat anvisade anslaget till dylika kostnader.

Till följd av den föreslagna ändringen med avseende å bestridandet av
kostnaderna för handhavandet av uppsikten över handeln med skattefri
sprit m. m. har departementschefen nu funnit sig böra föreslå, att rese-
kostnads- och traktamentsersättningar i sin helhet måtte bestridas av före-
nämnda, i riksstaten upptagna förslagsanslag till rese- och traktaments-
penningar.

Vid bifall till Kungl. Maj:ts förslag i fråga om den ordinarie staten för
kontrollstyrelsen skulle densamma sluta å ett belopp av tillhopa 207,800
kronor och i övrigt gestalta sig på följande sätt:

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag	kronor	153,000
Vikariatsersättningar, förslagsanslag	»	4,800
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. ...	»	20,000
Tryckningskostnader, förslagsanslag	»	5,000
Expenser	»	25,000

Summa förslagsanslag kronor 207,800.

Därjämte skulle, på sätt förut angivits, fastställas följande

Övergångsstat	
Befattningshavare	Lönegrad
1 sekreterare	B 15
2 aktuarier	B 13.

Förslagsanslaget till övergångsstaten har upptagits med ett belopp av
23,000 kronor.

Å andra sidan har det nyss omförmälda ordinarie förslagsanslaget till
kontrollstyrelsen för budgetåret 1924—1925 upptagits med allenast ett till
200,600 kronor minskat belopp.

I den ordinarie staten äro icke inbegripna avlöningarna till det juri-
diska biträdet och ej heller till en aktuarie och en byråingenjör. Vid
statens beräkande har hänsyn dessutom icke tagits till behovet av den
särskilda arbetskraft, som efter omläggning av kontrollen över sockerbe-
skattningen visat sig vara erforderlig för granskning genom bokförings-
expert av sockertillverkares bokföring och dylikt, för vilket ändamål sty-
relsen för närvarande har att tillgå särskilt anvisade medel, utgörande,
såsom förut omförmäls, för budgetåret 1923—1924 6,000 kronor. De un-
der år 1923 beslutade ändringarna med avseende å kontrollen över malt-
dryckstillverkningen hava ock, åtminstone under övergångsåret, syntts vara
av beskaffenhet att kunna påkalla någon förstärkning av arbetskrafterna,
även om det efter den föreslagna omorganisationen icke skulle bliva be-

hövligt att på grund av dessa förändringar, såsom under innevarande budgetår, anställa en särskild tjänsteman och ett laboratoriebiträde.

De nu åsyftade kostnaderna hava ansetts böra bestridas av ett gemensamt extra anslag för upprätthållande av kontrollstyrelsens verksamhet. Storleken av anslaget har kontrollstyrelsen beräknat på följande sätt:

ett juridiskt biträde	kronor 3,000
en aktuarie	» 6,048
en byråingenjör	» 6,048
för kontrollen över sockerbeskattningen erforderliga tillfälliga arbetskrafter	» 4,000
för kontrollen över maldryckstillverkningen erforderliga till- fälliga arbetskrafter	» 2,000
vikariatsersättningar m. m.	» 904

Tillhopa kronor 22,000.

Med hänsyn till vad förut nämnts i fråga om de övertaliga befattningarna hos styrelsen, har emellertid anslaget för nästkommande budgetår ansetts böra minskas med kostnaden för en extra aktuarie till ett avrundat belopp av 16,000 kronor.

Den i ämnet lämnade utredningen har synt utskottet otvetydigt giva vid handen, att de brister, som vidlåda kontrollstyrelsens nuvarande organisation äro av den beskaffenhet, att en omorganisation av styrelsen måste anses vara av behovet påkallad. De allmänna grundlinjer för en dylik omorganisation, Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag innebär, hava ock synt utskottet vara av den art, att utskottet ansett sig kunna förorda, att styrelsen omorganiseras på av Kungl. Maj:t angivet sätt samt att omorganisationen må träda i kraft från härför föreslagna tidpunkt eller sålunda den 1 juli 1924. Utskottet tillstyrker alltså den av Kungl. Maj:t föreslagna uppdelningen av kontrollstyrelsen å två byråer samt att ärendena fördelas å byråerna i fråga i enlighet med vad Kungl. Maj:t härutinnan har föreslagit.

*Utskottets
yttrande.*

Vad härefter angår frågan om den personal, som med den ifrågasatta omorganisationen skulle bliva för styrelsen erforderlig, har utskottet ävenledes ansett sig kunna i huvudsak biträda Kungl. Maj:ts förslag i denna del.

Utskottet har dock funnit sig böra frångå förslaget härutinnan beträffande *dels* inrättandet av en byrådirektörstjänst hos styrelsen, *dels* uppförandet å styrelsens ordinarie stat av två byråinspektörsbefattningar.

Vad först beträffar inrättandet av en byrådirektörstjänst å första byrån, har utskottet funnit de av departementschefen anförda skälen härför icke vara övertygande. Enligt den av kontrollstyrelsen föreslagna organisationsplanen skulle å första byrån handläggas dels de ärenden, som för närvarande tillhöra avdelningen för rusdrycksförsäljningsärenden dels ock vissa av de uppgifter, som tillhöra avdelningen för ärenden angående skatte-

fri sprit. Enär någon utvidgning av de uppgifter i avseende å rusdrycksförsäljningen, som nu åligger kontrollstyrelsen, icke är ifrågasatt, lär den personal, som hittills handlagt ifrågavarande uppgifter, i fortsättningen vara tillräcklig. För handläggningen av de från avdelningen för ärenden angående skattefri sprit m. m. överflyttade uppgifterna är en förstärkning av första byråns arbetskrafter visserligen erforderlig. Därav synes emellertid icke inrättandet av en byrådirektörstjänst vara påkallad. Fastmera är det enligt utskottets mening allenast behövt att till första byrån överflyttas de å avdelningen för ärenden angående skattefri sprit m. m. nu anställda båda tjänstemän, en inspektör och en extra inspektörsassistent, vilka hittills deltagit i handläggningen av de ärenden angående skattefri sprit och alkohaltiga preparat, som framdeles skulle tillhöra första byrån. En dylik anordning lär tillräckligt tillgodose behovet av ytterligare arbetskrafter å denna byrå. I enlighet härmed skulle i styrelsens stat upptagas under benämningen förste byrånspektör en tjänsteman i femtonde lönegraden och å extra stat en byrånspektör, vid vilket förhållande allenast en byrånspektörsbefattning skulle uppföras å ordinarie stat.

Vid bifall härtill och till vad utskottet nyss förordat beträffande den föreslagna byrådirektörstjänstens förändring till en förste byrånspektörsbefattning kan den i styrelsens ordinarie stat ingående anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän minskas med i runt tal 8,600 kronor eller till 144,400 kronor, den ordinarie avlöningsstaten för kontrollstyrelsen begränsas till 199,200 kronor och det ordinarie anslaget till styrelsen för budgetåret 1924—1925 nedsättas till 192,000 kronor, men erfordras å andra sidan en höjning av det till upprätthållande av styrelsens verksamhet äskade anslaget, 16,000 kronor, med i runt tal 6,400 kronor eller till 22,400 kronor.

Till Kungl. Maj:ts förslag i fråga om uppförande å indragningsstat och å övergångsstat av vissa befattningshavare har utskottet ansett sig böra ansluta sig.

Vad Kungl. Maj:t i övrigt i samband med förevarande omorganisationsfråga föreslagit riksdagen har icke givit utskottet anledning till erinran.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får utskottet alltså hemställa,

att riksdagen må,

I) besluta,

a) att antalet ordinarie befattningar vid kontrollstyrelsen jämte de för vederbörande befattningshavare avsedda lönegrader enligt den i 9 § av avlöningsreglementet den 22 juni 1921 (nr 451) för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, intagna löneplan skall, med tillämpning från och med den 1 juli 1924, bestämmas på följande sätt:

Befattningshavare	Avlönings- grad
1 överdirektör	A 2
2 byråchefer	B 20
1 sekreterare	B 15
1 förste byråingenjör	B 15
1 laborator	B 15
2 förste byråinspektörer	B 15
1 förste aktuarie	B 15
1 byråinspektör	B 14
1 notarie	B 13
2 kontorsskrivare, kvinnliga	C 5
1 laboratoriebiträde, kvinnligt	C 5
3 kanslibiträden, kvinnliga	C 3
6 kontorsbiträden, kvinnliga	C 2
1 förste expeditionsvakt	B 3
1 expeditionsvakt	B 1

b) att i den såsom bilaga till avlöningsreglementet fogade tjänsteförteckning uppgifterna beträffande kontrollstyrelsen skola angivas i överensstämmelse med förestående förteckning å befattningar och lönegrader för dessa;

II) besluta, att å övergångsstat skola från och med den 1 juli 1924 uppföras följande befattningar, nämligen:

Befattningshavare	Avlönings- grad
1 sekreterare	B 15
2 aktuarier	B 13

III) godkänna följande ordinarie stater för kontrollstyrelsen att tillämpas från och med den 1 juli 1924:

A. Ordinarie avlöningsstat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor 144,400
Vikariatsersättning, <i>förslagsanslag</i> ...	» 4,800
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.	» 20,000
Tryckningskostnader, <i>förslagsanslag</i> ...	» 5,000
Expenser	» 25,000

Summa *förslagsanslag* kronor 199,200;

B. Övergångsstat.

Avlöningar, *förslagsanslag* kronor 23,000;

IV) — med uteslutande ur riksstaten av ordinarie *förslagsanslaget* till kontrollstyrelsens avdelningar för kontrollen över tillverkningsavgifter samt för rusdrycksförsäljningsärenden ävensom ordinarie reservationsanslaget till kontrollstyrelsens avdelning för ärenden angående skattefri sprit m. m. — i riksstaten för budgetåret 1924—1925 uppföra ett ordinarie *förslagsanslag* till *kontrollstyrelsen* med 192,000 kronor;

V) i riksstaten för budgetåret 1924—1925 uppföra ett ordinarie *förslagsanslag* till *övergångsstat för kontrollstyrelsen* med 23,000 kronor; samt

VI) besluta, att sekreteraren Gustaf Bruno Lagergren och överingenjören Knut Erik Arnell skola från och med den 1 juli 1924 uppföras å allmänna indragningsstaten med rätt för dem att, så länge de kvarstå å ifrågavarande stat, utan tjänstgöringsskyldighet uppbära lön i enlighet med förenämnda avlöningsreglemente.

Kontrollstyrelsens verksamhet.
[21.]

13:o Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 21) att till upprätthållande av kontrollstyrelsens verksamhet för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra anslag av 16,000 kronor.

Under hänvisning till vad utskottet under nästföregående punkt anført, får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *upprätthållande av kontrollstyrelsens verksamhet* för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra anslag av 22,400 kronor.

Kontroll å tillverkningsavgifter.
[22.]

14:o Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 22) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 113) i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

att riksdagen må minska ordinarie *förslagsanslaget* till *kontroll å tillverkningsavgifter* nu, 700,000 kronor, med 175,000 kronor till 525,000 kronor.

Observations- och uppbördsprocenter m. m.
[23.]

15:o Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 23) att höja ordinarie *förslagsanslaget* till observations- och uppbördsprocenter m. m. nu, 30,000 kronor, med 10,000 kronor till 40,000 kronor.

Förslagsanslaget till observations- och uppbördsprocenter m. m. höjdes av 1916 års riksdag från 10,000 kronor till 20,000 kronor och upptogs i riksstaten för budgetperioden 1 januari—30 juni 1923 med hälften av sistnämnda belopp. För budgetåret 1923—1924 är anslaget upptaget till 30,000 kronor.

Utgifterna å anslaget uppgingo för år 1920 till 51,689 kronor 25 öre, för år 1921 till 86,008 kronor 50 öre, för år 1922 till 59,147 kronor 34 öre samt för första halvåret 1923 till 28,843 kronor 64 öre.

Med hänsyn till de stora överskridanden å anslaget, som sålunda ägt rum, har Kungl. Maj:t funnit sig böra föreslå någon höjning av detsamma för budgetåret 1924—1925, förslagsvis till 40,000 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må höja ordinarie förslagsanslaget till *observations- och uppbördsprocenter m. m.* nu, 30,000 kronor, med 10,000 kronor till 40,000 kronor.

Diverse.

16:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 24) att höja ordinarie förslagsanslaget för ersättning till städerna för mistad tolag, nu 5,000,000 kronor, med 1,000,000 kronor till 6,000,000 kronor.

Ersättning till städerna för mistad tolag.

[24.]

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 114—115 i statsrådsprotokollet.

Med hänsyn till de under innevarande budgetår betydligt ökade tullinkomsterna har departementschefen ansett anslaget böra för budgetåret 1924—1925 uppföras med 6,000,000 kronor.

I skrivelse den 27 april 1906 (nr 87) i anledning av riksdagens år 1905 församlade revisorers berättelse angående verkställd granskning av statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1904 framhöll riksdagen bland annat, hurusom en avsevärd höjning inträtt i den vissa städer år 1857 tillerkända ersättningen för mistad tolag genom den under senare tider ändrade tullagsstiftningen. Ehuru väl riksdagen ej ville förneka, att de utgifter, till vilkas bestridande tolagsersättningen vore avsedd att bereda städerna medel, samtidigt stegrats, fann riksdagen sagda förhållande utgöra grundad anledning att till utredning företaga frågan, i vilka avseenden med hänsyn till alla på saken inverkan omständigheter någon reglering av sagda tolagsersättning borde verkställas, och anhöll riksdagen fördenskull, att Kungl. Maj:t måtte verkställa utredning, i vilka avseenden reglering av den till vissa stapelstäder utgående tolagsersättningen borde äga rum samt därefter till riksdagen inkomma med det förslag, var till utredningen kunde giva anledning.

Utskottets yttrande.

Enligt vad utskottet inhämtat, anbefalldes Kungl. Maj:t kommerskollegium genom remiss den 27 juni 1906 att efter vederbörandes hörande avgiva yttrande i frågan. Efter det sådant yttrande avgivits den 8 juni 1912, överlämnades detsamma den 11 därpåföljande oktober till kommunalskattesakkunniga för att tagas i övervägande vid fullgörande av dem givet uppdrag. Sedan frågan därefter gjorts till föremål för utredning av under år 1920 tillkallad sakkunnig, har denne i ett i november 1921 avgivet betänkande yttrat sig i frågan, och är ärendet numera för utlåtande remitterat till svenska stadsförbundet. Den av riksdagen begärda utredningen är sålunda ännu icke slutförd.

Under erinran härom och då den av Kungl. Maj:t nu föreslagna förhöjningen av anslaget, vilken förhöjning utskottet funnit sig böra tillstyrka, måste anses utgöra en anledning, att utredningen ifråga skyndsammast möjligt slutföres, har utskottet velat uttala önskvärdheten härav samt att förslag i ämnet snarast föreläggas riksdagen.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må höja ordinarie förslagsanslaget för *ersättning till städerna för mistad tolag*, nu 5,000,000 kronor, med 1,000,000 kronor till 6,000,000 kronor.

Bidrag till landsting och städer, som icke deltaga i landsting. 17:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 25) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 115) i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

[25.]

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *bidrag till landsting och städer, som icke deltaga i landsting*, för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra reservationsanslag av 3,000,000 kronor, att direkt utgå av bevillning av fast egendom samt av inkomst.

Ersättning till vissa städer och köpingar för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel. 18:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 26) att i riksstaten uppföra ordinarie anslaget för ersättning till vissa städer och köpingar för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel med 3,582,204 kronor.

Enligt 1 § i förordningen den 18 juli 1913 (nr 198) angående ersättning till städer och vissa köpingar, landsting och hushållningssällskap för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel skola av statsverket till de i nämnda paragraf angivna städer och köpingar utbetalas bestämda ersättningsbelopp, för vilkas bestridande särskilt ordinarie anslag anvisats å riksstaten. Ifrågavarande belopp skola enligt 5 § i samma förordning, sådan denna paragraf lyder enligt förordning den 9

[26.]

juni 1922 (nr 363), av statskontoret till vederbörande utbetalas under juli månad.

För år 1924 uppgå ersättningsbeloppen till sammanlagt 3,582,204 kronor. Med detta belopp torde alltså anslaget för ersättning till vissa städer och köpingar för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel böra upptagas i riksstaten för budgetåret 1924—1925.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må i riksstaten uppföra ordinarie anslaget för *ersättning till vissa städer och köpingar för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel* med 3,582,204 kronor.

19:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 27) att för budgetåret 1924—1925 såsom extra förslagsanslag anvisa

- a) till inlösen av skattefrälseräntor ett belopp av 25,000 kronor;
- b) till ersättning för skattefrälseräntor ett belopp av 80,000 kronor; samt
- c) till avlösning av frälse-skatteräntor ett belopp av 100,000 kronor.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 116 och 117 i statsrådsprotokollet.

Inlösen av och ersättning för skattefrälseräntor samt avlösning av frälse-skatteräntor.

[27.]

För vardera av åren 1919—1922 hava å extra stat under sjunde huvudtiteln såsom förslagsanslag uppförts *dels* till inlösen av skattefrälseräntor ett belopp av 45,000 kronor, *dels* till ersättning för skattefrälseräntor ett belopp av 80,000 kronor och *dels* till avlösning av frälse-skatteräntor ett belopp av 125,000 kronor. Å riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisades hälften av berörda belopp. För budgetåret 1923—1924 är anslaget till inlösen av skattefrälseräntor upptaget till 25,000 kronor och hava för sagda budgetår till ersättning för skattefrälseräntor samt avlösning av frälse-skatteräntor anvisats enahanda belopp som de för åren 1919—1922 beviljade. Belastningen å anslagen ifråga, som under år 1922 utgjorde resp. 8,272 kronor 75 öre, 73,641 kronor 86 öre och 102,979 kronor 50 öre, har för första halvåret 1923 uppgått till resp. 16,851 kronor 8 öre, 50,087 kronor 35 öre och 37,312 kronor 32 öre.

Med hänsyn till belastningen av anslaget till avlösning av frälse-skatteräntor under första halvåret 1923 har departementschefen ansett detta anslag för nu ifrågavarande budgetår kunna nedsättas till 100,000 kronor.

Utskottet, som icke funnit skäl till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må för budgetåret 1924—1925 såsom extra förslagsanslag anvisa

- a) till *inlösen av skattefrälseräntor* ett belopp av 25,000 kronor;
 b) till *ersättning för skattefrälseräntor* ett belopp av 80,000 kronor;
 samt
 c) till *avlösning av frälseskatteräntor* ett belopp av 100,000 kronor.

Staten åliggande kommunala och andra utskylder.

[28.]

20:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 28) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 117 och 118) i ämnet innehåller, får utskottet hemställa,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *bestridande av staten åliggande kommunala och andra utskylder* för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra förslagsanslag av 50,000 kronor.

Vissa utskylder för främmande makters beskickningshus.

[29.]

21:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 29) att till bestridande av vissa utskylder för främmande makters beskickningshus i Stockholm för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra förslagsanslag av 7,000 kronor.

Till bestridande av vissa utskylder för det brittiska beskickningshuset i Stockholm har riksdagen enligt Kungl. Maj:ts förslag på extra stat för ett vart av åren 1918—1922 anvisat ett förslagsanslag av 1,000 kronor och för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag av 500 kronor.

Vidare har 1922 års riksdag, med bifall till Kungl. Maj:ts därom i särskild proposition, nr 211, gjorda framställning, till bestridande av vissa utskylder för det franska beskickningshuset i Stockholm under sjunde huvudtiteln anvisat *dels* å tilläggsstat för år 1922 ett förslagsanslag av 5,300 kronor, *dels ock* å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag av 1,800 kronor.

Vid avlåtande av 1923 års statsverksproposition förelåg förslag därom, att med tillämpning av reciprocitetsprincipen tyska staten för sitt beskickningshus i Stockholm skulle beredas motsvarande fördelar i beskattningsavseende, som kunde tillkomma svenska staten för dess beskickningshus i Berlin, samt att skattefriheten skulle omfatta jämväl konsulatfastigheter, som ägdes eller komme att förvärfvas av de båda staterna. Även i detta fall ansågos utskylderna böra definitivt bestridas av svenska staten och, så länge förut omförmälda förutsättning av reciprocitet föreläge, medel härför i mån av behov anvisas för varje statsregleringsperiod. Överenskommelse i detta ämne har numera träffats med tyska regeringen.

De medelsbehov, varom nyss nämnts, sammanfördes på Kungl. Maj:ts förslag i riksstaten för budgetåret 1923—1924 under ett anslag, vilket ansågs normalt komma att uppgå till omkring 7,000 kronor. Med hänsyn till de vid budgetårets ingång redan förfallna utskylderna uppfördes anslaget för sagda budgetår med 20,000 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *bestridande av vissa utskylder för främmande maktens beskickningshus i Stockholm* för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra förslagsanslag av 7,000 kronor.

22:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 30) att såsom bidrag till Svenska stadsförbundet för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra anslag av 4,000 kronor.

Bidrag till Svenska stadsförbundet.

[30.]

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 119 och 120 i statsrådsprotokollet.

För ifrågavarande ändamål anvisade sistlidet års riksdag för innevarande budgetår ett anslag å 6,000 kronor.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förevarande förslag, får alltså hemställa,

att riksdagen må såsom *bidrag till Svenska stadsförbundet* för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra anslag av 4,000 kronor.

23:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 31) att såsom bidrag till Svenska landskommunernas förbund för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra anslag av 2,000 kronor.

Bidrag till Svenska landskommunernas förbund.

[31.]

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 120 och 121 i statsrådsprotokollet.

På därom av Kungl. Maj:t gjord framställning anvisade sistlidet års riksdag för budgetåret 1923—1924 såsom bidrag till Svenska landskommunernas förbund ett extra anslag av 3,000 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må såsom *bidrag till Svenska landskommunernas förbund* för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra anslag av 2,000 kronor.

Bidrag till
internatio-
nella statis-
tiska institu-
tets perman-
enta byrå i
Haag.
[32.]

24:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 32) att såsom bidrag till internationella statistiska institutets permanenta byrå i Haag för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra anslag av 1,500 kronor.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 121 och 122 i statsrådsprotokollet.

I riksstaterna för ett vart av åren 1916—1922 samt för tiden 1 januari—30 juni 1923 har såsom bidrag till internationella statistiska institutets permanenta byrå i Haag på extra stat under sjunde huvudtiteln anvisats ett förslagsanslag, högst, å 1,000 kronor. Anslag av enahanda storlek beviljades jämväl av sistlidet års riksdag för budgetåret 1923—1924.

Kungl. Maj:ts nu framlagda förslag om höjning av förevarande anslag är föranlett av en av överdirektören och chefen för statistiska centralbyrån till chefen för finansdepartementet ingiven skrivelse i ämnet, vari en av direktören för statistiska institutets byrå i Haag gjord framställning till representanter i institutet för vissa länder med högvärdig valuta om höjning av dessa länders bidrag för möjliggörande av ostört fortsättande av byråns arbete tillstyrkts. Denna framställning har medfört, att Norge och Danmark numera fördubblat sina förutvarande bidrag. Från de nämnda länderna har meddelats, att deras beslut fattats i förhoppning, att Sverige måtte följa exemplet. De skandinaviska ländernas bidrag hava nämligen från början satts i visst förhållande till varandra, så att Sverige bidragit med 1,000 kronor samt Norge och Danmark vardera med 800 kronor.

Utskottet, som funnit sig böra biträda Kungl. Maj:ts förslag, får alltså hemställa,

att riksdagen må såsom *bidrag till internationella statistiska institutets permanenta byrå i Haag* för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra anslag av 1,500 kronor.

Tillsyn över
sparbanker-
nas förvalt-
ning.

[33.]

25:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 33) att för tillsyn över sparbankernas förvaltning för budgetåret 1924—1925 anvisa ett ordinarie förslagsanslag av 110,000 kronor.

Enligt lagen om sparbanker den 29 juni 1923 (Sv. förf.saml. nr 286) skola kostnaderna för arvoden åt de av Konungens befallningshavande förordnade allmänna ombuden för tillsyn över sparbankernas förvaltning till hälften gäldas av sparbankerna i riket genom årligt bidrag, som skall utgå efter visst, för samtliga sparbanker lika förhållande till sammanlagda beloppet av de utav sparbank vid utgången av nästföregående kalenderår förvaltade medlen; dock att bidraget icke må överstiga fem tusendedels procent av detta belopp. Återstoden skall gäldas av statsverket.

Närmare bestämmelser om fastställande av sparbanks bidrag så ock om bidragets erläggande skola meddelas av Konungen, och hava sådana bestäm-

meler numera utfärdats i kungörelse den 21 december 1923 om arvode till allmänt ombud för övervakande av sparbanks förvaltning och om sparbankernas bidrag till bestridande av kostnaderna för sådana arvoden.

Årskostnaderna för de enligt nämnda kungörelse utgående arvoden — däri inbegripet resekostnads- och traktamentsersättning — hava beräknats till omkring 110,000 kronor, av vilket belopp sparbankerna skola betala hälften och staten hälften eller sålunda vardera 55,000 kronor. Då enligt departementschefens mening sparbankslagen emellertid torde förutsätta, att staten förskotterar de å sparbankerna belöpande kostnaderna, i avvaktan på att sparbankernas bidrag skola inflyta, har kostnadsbeloppet i dess helhet ansetts böra upptagas såsom ett särskilt förslagsanslag å budgetens utgiftssida, under det att å inkomstsidan uppförts en ny inkomsttitel under rubriken »Bidrag för tillsyn över sparbankerna» å 55,000 kronor. Genom uppförande i riksstaten av ifrågavarande anslag har sjunde huvudtitelns anslag till rese- och traktamentspenningar ansetts kunna minskas med 30,000 kronor, med vilket årligt belopp detta anslag för närvarande ungefärligen belastas av liknande arvoden.

Utskottet, som icke haft något att erinra emot Kungl. Maj:ts förevarande förslag, hemställer,

att riksdagen må för *tillsyn över sparbankernas förvaltning* för budgetåret 1924—1925 anvisa ett ordinarie förslagsanslag av 110,000 kronor.

26:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 34) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 123) i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

Rese- och traktamentspenningar.
[34.]

att riksdagen må minska ordinarie förslagsanslaget till *rese- och traktamentspenningar*, nu 60,000 kronor, med 40,000 kronor till 20,000 kronor.

27:o) Med anledning av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 35) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 123) i ämnet innehåller, får utskottet hemställa,

Skrivmaterialier och expenser, ved m. m.
[35.]

att riksdagen må minska ordinarie förslagsanslaget till *skrivmaterialier och expenser, ved m. m.*, nu 300,000 kronor, med 60,000 kronor till 240,000 kronor.

28:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 36) att minska ordinarie förslagsanslaget till tryckningskostnader, nu 200,000 kronor, med 50,004 kronor till 149,996 kronor.

Tryckningskostnader.
[36.]

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 124 i statsrådsprotokollet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må minska ordinarie förslagsanslaget till *tryckningskostnader*, nu 200,000 kronor, med 50,004 kronor till 149,996 kronor, dock att i anslaget må göras den jämkning, som erfordras för jämnande av huvudtitelns slutsumma.

*Kommittéer
och utred-
ningar genom
sakkunniga.*

[37.]

29:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 37) att höja ordinarie reservationsanslaget till kommittéer och utredningar genom sakkunniga, nu 280,000 kronor, med 45,000 kronor till 325,000 kronor.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 124 och 125 i statsrådsprotokollet.

Till kommittéer och utredningar genom sakkunniga var i riksstaten för budgetperioden 1 januari—30 juni 1923 uppfört ett ordinarie förslagsanslag å 200,000 kronor. I riksstaten för budgetåret 1923—1924 är för sagda ändamål upptaget ett anslag å 280,000 kronor, vilket anslag i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag betecknats såsom reservationsanslag. Att anslaget ansågs kunna begränsas till berörda belopp var beroende därav, att, sedan Kungl. Maj:t den 24 november 1922 förklarade, att flertalet av de under finansdepartementet verksamma kommittéer och övriga sakkunnigberedningar skulle hava slutfört sina arbeten före den 30 juni 1923 eller att arbetet inom beredningarna sist från denna tidpunkt skulle vara vilande, såvitt förutses kunde, under budgetåret 1923—1924 allenast tre beredningar komme att fortsätta sin verksamhet, nämligen: tull- och traktatkommitténs tullavdelning, socialiseringsnämnden samt 1921 års kommunal-skattekommitté.

Sedan departementschefen vid anmälan av förevarande anslagsäskande framhållit, att han ansåge en höjning av nu utgående anslag ofrånkomlig samt att något överskott icke kunde på detta anslag påräknas, har departementschefen i fråga om de särskilda kommittéernas verksamhet m. m. under nästkommande budgetår anfört följande:

»Socialiseringsnämndens verksamhet kommer att fortsätta under nästa budgetår, och även för tull- och traktatkommitténs arbeten är att motse viss kostnad, särskilt för tryckning. Arbetet med kommunal-skattefrågans och därmed sammanhängande spörsmåls bringande till en slutlig lösning kan ej bedrivas utan olika utredningsarbeten. Förberedande utredningsarbeten hava inom finansdepartementet begynts med den i anledning av en riksdagsskrivelse aktuella, synnerligen viktiga frågan om ett rationellt skatteuppbördsförfarande. Även denna frågas ytterligare bedrivande torde fordra särskild, sakkunnig arbetskraft. Frågan om ord-

nandet av pensionsväsendet kan ej utan stora olägenheter ytterligare uppskjutas. Kostnaden för statens besparingskommitté fördelas med lika belopp på samtliga departement och måste alltså till viss del beräknas även för finansdepartementets vidkommande. I 1923 års riksdagsskrivelse nr 30 om ändrade bestämmelser för aktiebolaget Kreditkassan av år 1922 har även ifrågasatts viss utredning angående banklagstiftningen. Det är också min avsikt att igångsätta en utredning angående ett flertal av bankväsendet sammanhängande spörsmål. Uppenbarligen skola emellertid vid föranstaltande av nya utredningar så enkla former sökas, som det för vinnande av ett effektivt resultat är möjligt.

Förevarande anslag synes mig på nu angivna grunder icke kunna beräknas till lägre belopp än 325,000 kronor. Skulle riksdagen hos Kungl. Maj:t anhålla om nya utredningar, för vilka kommittéer eller sakkunniga måste tagas i anspråk, lär ej heller detta belopp bliva tillräckligt, utan torde riksdagen i dylikt fall få taga under övervägande, i vad mån en ytterligare höjning av anslaget må bliva behöflig.»

Utän att närmare ingå i prövning av frågan, huruvida samtliga av departementschefen antydda utredningar under förhandenvarande förhållanden böra igångsättas har utskottet funnit sig icke böra motsätta sig den av Kungl. Maj:t föreslagna höjningen av ifrågavarande anslag, och får utskottet alltså hemställa,

Utskottets
yttrande.

att riksdagen må höja ordinarie reservationsanslaget till *kommittéer och utredningar genom sakkunniga*, nu 280,000 kronor, med 45,000 kronor till 325,000 kronor.

30:o) Beträffande Kungl. Maj:ts förslag om anvisande av anslag till täckande av kostnader för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst vid de till finansdepartementet hörande ämbetsverk och kårer (punkt 38) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

Dyrtidstillägg
åt befattnings-
havare i sta-
tens tjänst.

[38.]

anmäla.

31:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 39) att till bestridande av kostnader för avlöningsförhöjningar åt vissa icke-ordinarie befattningshavare inom den civila statsförvaltningen för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra förslagsanslag av 50,000 kronor.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 126 i statsrådsprotokollet.

Avlöningsför-
höjningar åt
vissa icke-
ordinarie be-
fattnings-
havare inom
den civila
statsförvalt-
ningen m. m.

[39.]

Till bestridande, i enlighet med vad i statsrådsprotokollet över finansärenden den 8 januari 1923 föreslagits, av kostnader för avlöningsförhöj-

ningar åt vissa icke-ordinarie befattningshavare inom den civila statsförvaltningen anvisade sistlidet års riksdag för budgetåret 1923—1924 ett extra förslagsanslag av 80,000 kronor.

Vad angår användningen av anslaget, har departementschefen icke funnit anledning till ändring av nu gällande bestämmelser härutinnan, men har departementschefen velat framhålla, att anslaget är avsett allenast för personal, som helt avlönas från anslag å extra stat. I de fall, då ett dylikt anslag endast är avsett att förstärka en i ett ordinarie avlöningsanslag ingående anslagspost till icke-ordinarie befattningshavare, böra enligt departementschefens mening avlöningsförhöjningarna givetvis utgå från sistnämnda anslagspost.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må till bestridande av kostnader för *avlöningsförhöjningar åt vissa icke-ordinarie befattningshavare inom den civila statsförvaltningen* för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra förslagsanslag av 50,000 kronor.

Övriga ordinarie anslag.

Övriga ordi- 32:o) Beträffande övriga ordinarie anslag, som i riksstaten för innevä-
naris anslag. rande budgetår äro uppförda under sjunde huvudtiteln, har någon ändring icke ifrågasatts.

Utskottet hemställer,

att samtliga de ordinarie anslag under sjunde huvudtiteln, vilka icke här ovan blivit särskilt omförmälda, må i riksstaten för budgetåret 1924—1925 upptagas med oförändrade belopp.

Stockholm den 12 februari 1924.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS ANDERSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *J. L. Widell, H. F. Lamm, J. Nilsson* i Malmö, *O. Bergqvist, C. G. Ekman, E. A. Hallin, J. Jeansson, C. I. Asplund, I. Bergman* i Tännäs. *K. E. Andersson* i Eliantorp, *F. L. Lindqvist* och *C. Johansson* i Hälsingborg;

från andra kammaren: herrar *A. Anderson* i Råstock, *K. V. Rydén, O. H:son Waldén, P. Nilsson* i Bonarp, *C. R. Jansson* i Falun, *L. J. Carlsson-Frosterud, O. Olsson* i Kullenbergs-torp, *J. Jönsson* i Revinge, *J. D. Norman, O. Nilsson* i Örebro, *P. M. Olsson* i Bladinge och *J. Olofsson* i Digernäs.

Verkliga utgifter.

VII. Sjunde huvudtiteln. Finansdepartementet.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
A. Departementet.			
1	Departementschefen	24,000	
2	Departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli, <i>förslagsanslag</i>	223,200	
3	Departementets verksamhet		13,000
Säger för departementet		247,200	13,000
B. De centrala ämbetsverken.			
Kammarkollegium:			
1	Kammarkollegium, <i>förslagsanslag</i>	289,900	
2	Kammarkollegii verksamhet		32,000
3	Statskontoret, <i>förslagsanslag</i>	* 320,300	
Mynt- och justeringsverket:			
4	Mynt- och justeringsverkets drift, <i>reservationsanslag</i> , att direkt utgå av inkomst av myntning och justering	600,000	
5	Dyrtidstillägg vid mynt- och justeringsverket, <i>reservationsanslag</i> , att direkt utgå av inkomst av myntning och justering		* 32,000
Kammarrätten:			
6	Kammarrätten, <i>förslagsanslag</i>	* 346,000	
7	Kammarrättens verksamhet		* 130,000
Statistiska centralbyrån:			
8	Statistiska centralbyrån, <i>förslagsanslag</i>	* 269,400	
9	Bibliotekets underhållande, <i>reservationsanslag</i>	2,000	
10	Statistiska centralbyråns verksamhet		* 16,000
11	Personal vid 1920 års folkräkning, <i>reservationsanslag</i>		* 87,000
		271,400	103,000
Bank- och fondinspektionen:			
12	Bank- och fondinspektionens verksamhet, <i>reservationsanslag</i> , att direkt utgå av bidrag till bankinspektionen och av bidrag till fondinspektionen	157,000	
13	Dyrtidstillägg vid bank- och fondinspektionen, <i>reservationsanslag</i> , att direkt utgå av bidrag till bankinspektionen och av bidrag till fondinspektionen		* 15,000

* Av Kungl. Maj:ts förslaget belopp, varom utlåtande framdeles kommer att avgivas.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
Riksräkenskapsverket:			
14	Riksräkenskapsverket, <i>förslagsanslag</i>	* 486,700	
15	Riksräkenskapsverkets verksamhet		* 25,000
16	Allmänna civilförvaltningens lönenämnd		* 30,000
17	Statens bostadsnämnd		12,000
18	Statens tryckerisakkunnige m. m.		24,000
Säger för de centrala ämbetsverken		2,471,300	403,000
C. Skatteomkostnader.			
1	Tullverket, <i>förslagsanslag</i>	*15,000,000	
Kontrollstyrelsen:			
2	Kontrollstyrelsen, <i>förslagsanslag</i>	192,000	
3	Övergångsstat för kontrollstyrelsen, <i>förslagsanslag</i> ..	23,000	
4	Kontrollstyrelsens verksamhet		22,400
		215,000	22,400
5	Kontroll å tillverkningsavgifter, <i>förslagsanslag</i>	525,000	
6	Stämpelomkostnader, <i>förslagsanslag</i>	450,000	
7	Kostnader för taxering till skatt å inkomst och för- mögenhet, <i>förslagsanslag</i>	2,500,000	
8	Observations- och uppördsprocenter m. m., <i>förslagsan- slag</i>	40,000	
Säger för skatteomkostnader		18,730,000	22,400
D. Diverse.			
1	Ersättning till städerna för mistad tolag, <i>förslagsanslag</i>	6,000,000	
2	Städers friheter, <i>förslagsanslag</i>	40,000	
3	Bidrag till landsting och städer, som icke deltaga i lands- ting, <i>reservationsanslag</i> , att direkt utgå av beviljning av fast egendom samt av inkomst		3,000,000
4	Ersättning till vissa städer och köpingar för till stats- verket indragna brännvinsförsäljningsmedel	3,582,204	
5	Ersättning till landsting och städer, som ej deltaga i landsting, för till statsverket indragna brännvinsför- säljningsmedel	3,100,000	
6	Vederlag för nedlagda utskänkningsrättigheter, <i>förslags- anslag</i>	75,000	
7	Inlösen av skattefrälseräntor, <i>förslagsanslag</i>		25,000
8	Ersättning för skattefrälseräntor, <i>förslagsanslag</i>		80,000
9	Avlösning av frälseskatteräntor, <i>förslagsanslag</i>		100,000
10	Staten åliggande kommunala och andra utskylder, <i>för- slagsanslag</i>		50,000
11	Vissa utskylder för främmande makters beskickningshus i Stockholm, <i>förslagsanslag</i>		7,000
12	Svenska stadsförbundet		4,000
13	Svenska landskommunernas förbund		2,000
14	Internationella statistiska institutets permanenta byrå i Haag		1,500

* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varom utlåtande framdeles kommer att avgivas.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
15	Tillsyn över sparbankernas förvaltning, <i>förslagsanslag</i> ..	110,000	
16	Rese- och traktementspenningar, <i>förslagsanslag</i>	20,000	
17	Skrivmaterialier och expenser, ved m. m., <i>förslagsanslag</i>	240,000	
18	Tryckningskostnader, <i>förslagsanslag</i>	149,996	
19	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>	325,000	
20	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	60,000	
21	Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		* 2,800,000
22	Avlösningsförhöjningar åt vissa icke-ordinarie befattningshavare inom den civila statsförvaltningen, <i>förslagsanslag</i>		50,000
	Säger för diverse	13,702,200	6,119,500
	Summa	35,150,700	6,557,900

* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varom utlåtande framdeles kommer att avgivas.